

Naaimachinenaalden.

Welke naald voor welke toepassing/gebruik.

Als je net een naaimachine hebt gekocht dan ben je in de eerste plaats vooral geïnteresseerd in hoe je die machine moet bedienen.

Je bladert nieuwsgierig het instructieboekje door om uit te pluizen hoe de draad moet worden ingeregen, hoe je voor- en achteruit kunt naaien, welke steken er nog meer tot je beschikking staan, en hoe je knoopsgaten van verschillende grootte kunt maken.

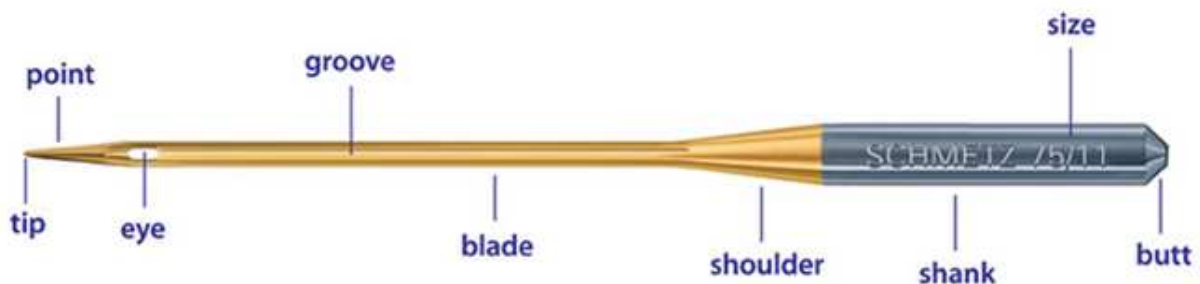
Bij de demonstratie in de winkel lag het accent vooral op de machine zelf en werden alle foefjes met één en dezelfde naald uitgevoerd. Meestal was dat een universele naald van dikte 90.

Enthousiast begin je te naaien totdat je opeens merkt dat de naald trekt, dat er steken worden overgeslagen, dat je draad rafelt of zelfs afbreekt.

Aan verschillende naalden heb je tot nu toe nog helemaal niet gedacht. Vaak wordt zelfs betwijfeld of een speciale naald echt wel nodig is, of schrikt het kiezen van de juiste naald voor de gekozen stof af.

Toch is het heel eenvoudig; de dikte en het type naald moet in relatie staan met het soort en gewicht van de stof die gebruikt wordt.

Daarnaast moet de dikte van de draad ook in relatie staan tot de dikte van de naald en de structuur van de stof. Met andere woorden: voor een dunne stof gebruik je een dunne naald en dun garen zodat je stof niet beschadigd wordt. Het oog en de groef van de naald moeten groot genoeg zijn voor de draad om te voorkomen dat je draad tijdens het naaien gaat "lussen" en daardoor rafelt of afbreekt.

Bovenstaande afbeelding: © by Schmetz.

Er zijn diverse merken naaimachine naalden te koop, waarvan Schmetz het bekendste merk is.

De grote variatie in soort en dikte is niet voor iedereen duidelijk. Hopelijk komt - hoewel zeker niet volledig - onderstaande informatie je van pas.

Ik ben geen expert, maar als ik op onvolkomenheden stootte, probeerde ik erachter te komen wáár en waaróm het fout ging. Deze opgedane kennis deel ik graag met anderen. Mocht je hierop aanvullingen en/of verbeteringen in willen aanbrengen, dan hoor ik graag van je.

Als we op de voorkant van een pakje machinenaalden kijken, zien we een aantal nummers staan die gescheiden zijn door een schuine streep, bv. 8/60.

In onderstaande tabel hebben we alle nummercombinaties opgenomen.

Amerikaans/Engelse nummering	Europese nummering.
8 /	60
9 /	65
10 /	70
11 /	75
12 /	80
14 /	90
16 /	100
18 /	110
19 /	120

Komen ze je bekend voor ?

Beide getallen geven n.l. de dikte van de naald aan.

Het kleinste getal - 8 - is de Amerikaans/Engels indicatie en het hoogste getal - 60 - is de indicatie die het vaste land van Europa hanteert. Zoals al eerder gemeld zijn het "dikte maten". Hoe lager het nummer hoe dunner de naald. Hoe hoger het nummer hoe dikker de naald. Met naalddikte wordt de diameter van de naald bedoeld. Deze wordt gemeten in honderdste mm. Dikte 80 betekent dat de naald een diameter van 0.8 mm heeft.

Welke dikte heb je nu nodig voor welke stof ?

Een dunne naald - dus met een laag nummer - is geschikt voor lichtgewicht stoffen, en dikkere naalden - met een hoger nummer - zijn geschikt voor zwaardere stoffen.

Voor de normale, gewezen quiltstoffen, zijn de nummers 75, 80 en 90 geschikt. Als je de verschillende katoenen stoffen met elkaar vergelijkt kan er natuurlijk enig verschil in stofdikte zijn, in dat geval moet je zelf kiezen welke naald het meest geschikt is.

Wat gebeurt er als je niet met de juiste naald naait ?

Wel, soms zie je geen enkel verschil en gebeurt er helemaal niets, maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Je neemt wel degelijk een risico als je voor de stof niet de naald gebruikt die de fabrikant adviseert. Je machine kan steken overslaan, grotere gaten maken dan nodig is of eventueel breken. Een proeflapje is beslist geen overbodige luxe.

Op het pakje zelf is in de meeste gevallen ook aangegeven voor welke stoffen de betreffende naald geschikt is, zoals jeans/denim of jersey. Andere beschrijvingen, zoals "microtex" of "topstitch" leiden nogal eens tot verwarring.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de meest gebruikte naaldtypes.

Er zijn drie hoofdgroepen:

1. Universeel naalden,
2. Ballpointnaalden, en
3. Sharp of Regularnaalden.

De meest gebruikte naalden kunnen in één van deze drie hoofdgroepen worden ondergebracht.

"Universeel".

De naam geeft het al aan, ze zijn voor algemeen dagelijks gebruik en voor bijna alle stofsoorten, zowel geweven katoen. Omdat de punt van de naald licht afgerond is kan deze naald ook gebruikt worden voor gebreide en synthetische weefsels. De nummers 80 en 90 (12 en 14) worden het meest gebruikt.

"Ballpoint".

Bij een ballpoint naald is de punt nog ronder dan die van de universele naald. Deze naald is bij uitstek geschikt voor het naaien van gebreide, rekbare stoffen. Hoe hoger het nummer van de naald, hoe ronder de punt van de naald is. Door de afgeronde punt van de naald wordt de stof niet beschadigd. Gebreide stoffen zullen daarom niet gaan "ladderen". Uitstekend geschikt voor het naaien van tricot en vitrage.

"Sharp" of "Regular" naalden.

Deze naalden worden "Sharp" ofwel "scherp" genoemd omdat de punt van deze naalden, in tegenstelling tot de ballpoint of universele naalden heel scherp is. De "Sharp" naald wordt gebruikt voor dicht geweven stoffen, zoals katoen en linnen, waar hij feilloos doorheen prikt zonder de stof te beschadigen. Voor dunne stoffen de lage nummers, voor de zwaardere stoffen de hogere nummers gebruiken. Ook uitstekend geschikt voor synthetisch suède. Gebruik ze absoluut niet voor gebreide stoffen zoals jerseys of tricot.

Dan zijn er ook nog speciale naalden:

"Embroidery" of "Borduur" naalden.

Deze naalden hebben een groter oog en passen zich beter aan bij het wat dikkere borduurgaren. Ook ontwikkeld en geschikt voor metaal-, effekt- en decoratieve garens tegen breuk te beschermen.

"Topstitch" naalden.

Dit zijn naalden met een extra groot oog, dat hoger op de naald geplaatst is. Daarnaast is er een diepere groef die de naald geschikt maakt voor dikker garen of zelfs voor een dubbele draad om een meer geprononceerde steek te bereiken. Als je de juiste topstitch naald en het juiste garen gebruikt kun je een heel speciaal effect op je project bereiken. Deze naald wordt ook wel Cordonnet naald genoemd.

"Stretch" naalden.

Uitstekend geschikt om sterk elastische, synthetisch gebreide stoffen te naaien, zoals hele fijne jersey of zijdejersey

"Superstretch" naalden.

Gebruik deze naald wanneer een normale stretchnaald op lastige stoffen nog steeds steken overslaat.

"Stretch-Twin" naald.

Hier staan twee naalden van dezelfde dikte naast elkaar. Geschikt om in één keer twee stiknaden naast elkaar te naaien op elastische, synthetisch gebreide stoffen. Ook leuk om twee kleuren garen te gebruiken.

Deze naald kan alleen gebruikt worden op een naaimachine met een dwars staande grijper. De onderdraad van het spoeltje zigzagt.

"Microtex" naald.

Geschikt voor fijne stoffen zoals zijde en micro weefsels.

"Quilting" naalden.

Deze naalden zijn smaller en sterker dan normale naalden met een klein oog.

Ze stellen je in staat door verschillende lagen textiel en elkaar kruisende naden te naaien. De spitse punt voorkomt beschadigingen. Gebruik ze voor het doorstikken van je quilt.

"Jeans" of "Denim" naalden.

Deze naalden hebben een dunne scherpe punt en een sterkere naaldschacht, waardoor hij door dichte en harde weefsels kan steken. Garenbreuk of overgeslagen steken komen daardoor minder voor. Geschikt voor jeans- en denimstof, maar ook voor tafelzeil, plasticfolie en kunstleer.

"Metallic" naalden.

Hebben een licht afgeronde punt en een groter oog dan een bordurnaald. Geschikt om goud- en zilverkleurige garens te verwerken.

"Leer" naald.

Heeft een scherpe, driehoekige punt die als een mes door de stof snijdt. Gebruik deze naald daarom niet voor geweven en/of gebreide stoffen, maar alleen voor leer, kunstleer, suède vinyl of andere harde materialen. Hoe lager de nummering hoe soepeler het materiaal kan zijn. De hogere nummering gebruik je voor de dikkere materialen of voor meerdere lagen op elkaar.

"Tweeling" naalden.

Twee naalden van eenzelfde dikte naast elkaar om biezen en één- of tweekleurige siernaden te naaien. Ook voor het verwerken van tricotweefsels en jeansnaden. De afstand tussen de naalden kan verschillend zijn naar gelang het gewenste resultaat.

Tweelingnaalden zijn niet geschikt voor naaimachines met een dwars staande grijper.

"Drieling" naalden.

Drie naalden van eenzelfde dikte naast elkaar om biezen en één- of driekleurige siernaden te naaien.

Een drielingnaald is niet geschikt voor een naaimachine met een dwars staande grijper.

"Dubbeloog" naald.

Eén naald met twee ogen. Deze ogen staan onder elkaar en de naald is bedoeld om met twee draden tegelijk een sierstiksel te naaien, waarbij de draden precies naast elkaar liggen. In de praktijk lukt dit niet altijd en is het resultaat niet bijzonder.

"Handicap" naald.

Een gewone, standaard naald met een gleufje in het oog zodat de draad er van de zijkant in kan worden getrokken. De draad door het oog rijgen is dan niet nodig.

Het begrijpen van het type naald is bijzonder belangrijk om kwalitatief mooi werk te bereiken.

Het begrijpen van welke dikte (welk nummer) je gebruiken moet is net zo belangrijk.

Hoewel er altijd uitzonderingen kunnen voorkomen, is de algemene regel, dat het type stof waarmee gewerkt wordt aangeeft welk type naald moet worden gekozen.

- **Kwetsbare stoffen**, zoals zijde, chiffon, voile, fijne kant of organza kan men het beste naaien met dikte 60/8 of 65/9
- **Lichtgewicht stoffen**, zoals doorschijnende synthetische stoffen, batist, taft of fluweel vragen om dikte 75/11
- **Middelgewicht stoffen**, zoals poplin, linnen, muslin, wollen crèpe, flannel, gebreide stoffen, jersey, wol en rekbare stoffen, kan men het best mry dikte 90/14 naaien.
- **Middelzware stoffen**, zoals gabardine en tweed vragen om dikte 100/16.
- **Zware stoffen**, zoals jeans/ denim, meubelstoffen en canvas vragen om dikte 110/18

De laatste, en misschien wel belangrijkste regel die je moet onthouden is dat je een stompe of beschadigde naald altijd direct moet vervangen. Beschadigde naalden zijn de reden dat niet allen je draad en je werk beschadigd wordt, maar dat ook je machine ontregeld wordt, omdat de naald bij elke steek tegen je spoelhuis aankomt.

---ooo000ooo---